

COL·LOQUI

Públic: Ja saben que el Parlament de Catalunya intenta fer una llei sobre l'ús del català. Jo, que sóc netament partidari de la llei, observo que hi ha un grup molt important de persones que viuen a Catalunya que la seva llengua materna no és el català i no sé fins a quin punt aquesta llei pot afectar la seva llibertat i en aquest cas concret, la seva dignitat. També sóc conscient que una llei sense sancions no pot ser aplicada: més que una llei seria un sermó. Què és el que en pensa vostè de les sancions en aquest cas?

Sr. Ramon Valls: Estic d'acord, en general, en què una llei sense sancions és un sermó, és a dir, una exhortació moral que cadascú complirà, si vol i li va bé. Una llei, però, és quelcom més. És un manament jurídic que, com a tal, sempre descansa més o menys llunyanament sobre el poder coercitiu de l'Estat per a fer-lo complir, agradi o no a les persones afectades. Això val sobretot en la concepció antiga de la norma jurídica, la qual s'entenia exclusivament com a mandat, prohibició o permissió. La concepció actual de la llei però, interpretant-la més aviat com a canalització de fluxes, dissimula una mica la força coercitiva de la llei, sempre present tanmateix. Típiques d'aquesta concepció més actual de la llei, ho serien, per exemple, aquelles que subvencionen activitats que el poder vol estimular o les normes que estableixen beneficis fiscals a favor d'iniciatives que no es manen ni prohibeixen, etc. Doncs bé, pel que fa a una nova llei sobre l'ús del català, penso d'entrada que si la llei fos necessària, valdria més optar per aquest tipus de llei, diguem-ne estimulants i no sancionador. Però a més he de dir que no veig que la tal llei sigui necessària. Em canso de sentir que en aquesta matèria la convivència de les dues llengües a Catalunya és pacífica, i així ho observo. Jo no n'he vist d'agressions causades per l'ús de la llengua, semblants, per exemple, a les que veig a propòsit de la cir-

culació viària. Dit seriosament: Per a qui professa el principi llibertat i no participa de la mania de reglamentar-ho tot, és clar que la llei amb el seu poder coercitiu solament ha d'intervenir per evitar o minvar conflictes reals. Si no ens barallem, que ens deixin fer lliurement, que ja som grans. I en qualsevol cas, qui demana llei o la vol fer és qui n'ha d'argumentar la necessitat. La "càrrega de la prova" recau sobre qui vol precepte, puix la presumpció és a favor de la llibertat i no a favor de la seva limitació. Diré a més que, qui sap una mica d'història sap també que les llengües canvien, es transformen, neixen i moren sense que cap d'aquests fenòmens signifiqui una catàstrofe còsmica ... ni civil. Les llengües de les tribus ibèriques es varen extingir davant del llatí, i de la mort d'ell en nasqueren les llengües romàniques. L'anglès és ara tan ascendent com a llengua mundial que molts el consideren la *lingua franca* actual... Deixem que les coses flueixin. Formes caduques moren cada dia i n'apareixen de noves més o menys estables. D'essències eternes no en veig en aquest terreny i, si n'hi haguessin, no necessitarien escuts legals probablement.

Sr. Jordi Sales: A propòsit de la ciutadania activa: tenim, per exemple, les figures del "lobby" americà o de la "lliga" de ciutadans. És difícil pensar aquesta presència activa de la ciutadania des de l'ocupació de l'espai parlamentari per part del sistema de partits. Ja des dels inicis de la reflexió sobre els partits s'advertia d'aquest perill i es proposaven solucions. Recordem en aquest sentit l'obra d'Ostorgorski *La democràcia i els partits polítics*, objecte d'estudi per part dels politòlegs posteriors.